

τέστησαν κατά τῆς κλήσεώς του· ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποκύψωσι τέλος καὶ ὑποταχθῶσιν εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν του.

[Ἐπείτα τὸ τέλος.]

A. H. K.

Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΜΟΡΜΟΝΩΝ

[Ἐκ τοῦ ἡμερολογίου περιηγητοῦ].

Ἐπὶ τῆς ἐκτεταμένης πεδιάδος τῆς κειμένης μεταξύ τῶν Βραχωδῶν ὄρεων καὶ τῆς Σιέρρας Νεβάδας ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις, πρὸς βορρᾶν τῆς λίμνης Utah, κεῖται ἡ πόλις τῶν Μορμόνων, ἡ πόλις τῆς Ἀλυμρᾶς Λίμνης (Salt Lake City ἢ Deseret), ἡ πρωτεύουσα τῶν εὐσεβῶν, οἵτινες ἀνυπομόνας περιμένουσι τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, ἐν δὲ τῷ μεταξύ τούτῳ ὡς γνήσιοι ἄγχοι καὶ ἐξαιρετοὶ ἔμποροι ἀσχολοῦνται εὐδοκιμώτατα εἰς τὰ γήινα ἔργα.

Ὁ ὑποθέτων ὅτι ἡ πόλις τῆς Ἀλυμρᾶς Λίμνης, ἐν ἣ ὑπάρχουσιν αἱ πολλαὶ γυναῖκες, εἶνε πόλις διασκεδάσεων κυρίως καὶ ἡδονῶν, πλανᾶται μεγάλως· ἡ κοινωνία αὐτῆς παριστᾷ μάλλον τὴν ἀποθέωσιν τῆς σχολαστικότητος. Τοῦτο ὅμως πρέπει νὰ ἐννοηθῆ κατὰ τινα ἰδιάζοντα τρόπον· ἡ πόλις εἶνε ὠραία, ἀλλὰ τὸ αὐστηρὸν, τὸ μονότονον, τὸ νηφάλιον τοῦ ἐπικρατοῦντος μορμονικοῦ στοιχείου ἀποτυποῖ ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτῆς ἴδιον τινα χαρακτῆρα ἀνίας καὶ πλήξεως. Κυψέλη μελισσῶν εἶνε τὸ ἔμβλημα τῶν Μορμόνων· διὰ τούτου ὅμως δὲν θέλουσι νὰ παραστήσωσι τὴν εὐθυμον καὶ θορυβώδη ἐν ἔαρι ζωὴν τῶν φιλοπόνων ζωύφιων, ἀλλὰ μόνον τὴν σύντονον αὐτῶν ἐπιμέλειαν καὶ φιλοπονίαν. Ἀλλὰ καὶ τοικύτην οὖσαν οὐδεὶς τῶν περιηγητῶν δύναται νὰ ἀντιπαρέλθῃ τὴν πόλιν τῶν ἐκλεκτῶν.

Ἡ πόλις αὕτη εἶνε ἡ Δαμασκὸς τοῦ νέου κόσμου. Κειμένη ἐν μέσῳ γονίμου καὶ πολυρῦτου κοιλάδος, περιβάλλεται ὑπὸ ὑψηλῶν ὄρεων. Ὡς πᾶσαι αἱ πόλεις τῆς Ἀμερικῆς ἔχει ὁδοὺς κανονικὰς καὶ εὐθείας, καθέτως διατεταμένους πρὸς ἀλλήλας, τοῦτο μόνον ἐχούσας τὸ ἰδιάζον, ὅτι εἰσὶν ἐκτάκτως εὐρεῖαι, διαρρέζόμεναι σχεδὸν πᾶσαι ὑπὸ βυακίου καὶ σιαιζόμεναι ὑπὸ ὠραίων δεινροστοιχιῶν.

Τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ αἱ ἀποθηκαὶ εἰσὶ συγκεντρωμένα πάντα εἰς τὰς δύο κυριώτερας ὁδοὺς τῆς πόλεως, παρὰ δὲ τὰς λοιπὰς βλέπει τις μόνον χαριέσσας μονορόφους καὶ ὑπὸ κήπων περιβαλλόμενας οἰκίας. Ἰσχυρὰ ἰσραηλινὴ Κυβέρνησις διέπει τὰ τῆς πόλεως, ἀριθμούσης νῦν 25,000 κατοίκων καὶ διακρουμένης εἰς 4 τμήματα, ὧν ἕκαστον περιλαμβάνει ἐννέα συνοικίας. Ἐκάστου δὲ τμήματος πρόσταται ἐπίσκοπος ἔχων ὡς βοηθοὺς δύο διδασκάλους. Εἰς τὴν τριανδρίαν ταύτην εἶνε διαπεπιστευμένη ἡ διαχείρισις τῶν πραγμάτων ἀπάντων τῶν κατοίκων τοῦ τμήματος, δύναται δ' αὕτη ν' ἀναμιγνύεται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ οἰκογενειακά. Ἐξομαλύνει τὰς ἀνα-

φυόμενας διαφορὰς καὶ δικάζει ἀνεκκλήτως, ὅπως παρέχῃ ὅσον ἐνεστὶν ὀλιγωτέρας ἀφορμὰς εἰς τὴν βέβηλον, τουτέστι τὴν πολιτικὴν δικαιοσύνην, νὰ ἐπεμβῆ εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Κοινοτητος. Τὰ δικαστήρια ταῦτα ἔχουσι μέγιστον συμφέρον νὰ ἀποφεύγωσιν οἱ Μορμόνοι· τοῦτο δὲ διότι θ' ἐσμὸς τῆς πολυγαμίας, ὃν αὐτοὶ ἀσπάζονται, οὐδαμῶς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς Ὀμοσπονδίας, ἅτινα ἐπιμόμως πάντοτε ἠρνήθησαν νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸ κύρος αὐτοῦ. Φανατικὴ μιταλλοδοξία ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς Μορμόνοις, ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὴν ἐχθρότητα ταύτην ἀναποδίδουσιν αὐτοῖς καὶ οἱ παρ' αὐτοῖς οἰκοῦντες ἀλλόθρησκοι, καὶ διὰ τοῦτο μέχρι καὶ σήμερον ὁ χαρακτῆρ τῶν Μορμόνων ἐν τῇ ἱστορίᾳ οὐδαμῶς ὠρίσθη ἔτι πρεπόντως καὶ ἀμερολήπτως, ἀλλ' ὑπάρχει ὅλος συγκεχυμένη περὶ αὐτῶν ἰδέα, διὰ τὰς ὅλας ἀντιθέτους κρίσεις, ἃς ἀκούομεν περὶ αὐτῶν ἐκ τῶν διμαχομένων μερῶν. Πράγματι δὲ, ἐνῶ οἱ πιστοὶ ἐπιμόμως ἰσχυρίζονται ὅτι αὐτοὶ εἰσὶν οἱ ἀδίκως καταπιεζόμενοι, παραγνωριζόμενοι καὶ συκοφαντούμενοι, οἱ ἀλλόθρησκοι χαρακτηρίζουσιν αὐτοὺς καὶ τὸν παρ' αὐτοῖς ὑπάρχοντα μυστικισμόν ὡς τι ἀποτροπαϊότατον. Μολονότι ἡ πόλις Salt Lake εἶνε πόλις νεόκτιστος ἄνευ ἀρχαίων κτιρίων, ὑπογείων κρυπτῶν καὶ μοναστηρίων, ἐν τούτοις δὲν ἠλλείπουσι καὶ ἐνταῦθα αἱ διηγήσεις περὶ φοβερῶν μυστηρίων καὶ ἄλλων ἀποκρύφων κακουργημάτων. Οὕτω λέγεται ὅτι κατὰ τὴν οἰκοδομὴν οἰκιῶν τινῶν εὐρέθησαν ὁστ' ἀπὸ πολλοῦ ἐκλειψασῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες ὑποτίθεται ὅτι ἐξωντώθησαν ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν· καὶ τινὰς αὐτῶν οἱ ἐχθροὶ τῶν ὑποπτεύουσιν ὅτι ἐνίους λίαν σκληροτραχήλους ἀλλοθρήσκους ἐπεμφαν παρὰ τὴν θέλησίν των προῶρας εἰς τὴν αἰωνίαν ἀνάπαυσιν. Ἐνα δὲ τοιοῦτον ἄγαν ζηλωτὴν κατηγορήσαν ποτὲ ὡς ἐφαρμόσαντα τὴν μέθοδον ταύτην εἰς πλείονας τῶν πενήτην ἀνθρώπων ἐκ φανατισμοῦ. Καὶ ἡ γνωστὴ οὐ μακρὰν τῆς Salt Lake κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους γενομένη σφαγὴ, καθ' ἣν ἰσχυρὰ συνοδεία ἑκατῶν ἐξήκοντα μεταναστῶν ἐξωντώθη ὑπὸ ἰθαγενῶν Ἰνδῶν, θεωρεῖται ὡς ἀρκούσα ἀπόδειξις τῆς ἐνοχῆς τῶν Μορμόνων καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἐγγλήματα· διότι οὗτοι ἐθεωρήθησαν τότε ὡς οἱ κύριοι ὑποκινηταὶ τοῦ κακουργήματος ἐκείνου. Ἐνα δὲ μάλιστα τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν ἐθεώρησεν ἡ Κυβέρνησις ὡς προσωπικῶς υπεύθυνον, κατηγορήσεν αὐτὸν καὶ διέταξε νὰ τουφεκιθῆ, πρὸς οὐδὲν θεωρήσασα τὴν ἐξρότητα τοῦ προσώπου του. Σήμερον ἔτι θεωρεῖται ἐπικίνδυνον διὰ πάντα ἀλλόθρησκον τὸ νὰ διαικνῆ μεμονωμένος ἐν τῷ μορμονικῷ ἐδάφει, τουτέστιν εἰς τοὺς ἀγρούς. Βεβαίως δημοσίᾳ εἰς οὐδένα ἀπαγορεύεται νὰ ἔμπορεύεται ἢ καὶ νὰ ἐγκαθίσταται αὐτόθι· ἀλλ' οἱ ἐχθρικῶς πάντοτε πρὸς αὐτὸν διακείμενοι γείτοτες κλέπτουσιν ἢ δὴλητηριάζουσι τὰ κτήνη αὐ-

καὶ ἐφίππιον εἰσὶ πράγματα ἄγνωστα αὐτοῖς. Κατὰ τοῦτο οὐδ' αὐτοὶ οἱ Κιρκάσιοι δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς αὐτούς. Οἱ Μορμόνοι διατελοῦσιν εἰς λίαν φιλικὰς σχέσεις πρὸς αὐτούς, ἐκ τούτου δὲ ὑποπτεύουσι τινὲς ὅτι εἶχον μυστικὴν μετ' αὐτὸν συμμαχίαν κατὰ τῆς τελευταίας μεταναστεύσεως, ἣτις εἶχε λάβει ἐπιρόβους διαστάσεις, ὅτε εἰς τὰ πρὸς νότον τῆς ἀγίας πόλεως ὄρη εἶχον ἀνακαλυφθῆ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου. Καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ ἐγγύς κειμένῳ φρουρίῳ Douglas ἐδρεύει πάντοτε στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα, ἱκανὸν ἵνα κρατῆ εἰς τάξιν τοὺς τε Μορμόνους καὶ τοὺς Ἰνδοῦς.

Ἡ περὶ τὴν μορμονικὴν πρωτεύουσαν κοιλὰς ἔχει ἱκανὰ τὰ ἀξιοθέατα μέρη, ἀλλ' ὁ περιηγητῆς ὁ περιουδύων τὴν γῆν εὐρίσκει πολλαχοῦ πολλῶ ἀξιολογώτερα ἵνα σταματήσῃ τὰ βλέμματά του. Οὐχ ἦττον ἡ πολιτεία Utah κέκτηται τι τὸ ὅλως ἔκτακτον καὶ ἀξιοθέατον, τοῦτο δ' εἶνε ἡ *Αἰμυρὰ Αἰμυρῆ* καὶ τὰ ἐν αὐτῇ λουτρά, κατεσκευασμένα κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Ὀστένδης ἢ τῆς Τρουβίλλης. Λούονται δὲ ἐν αὐτῇ ἀναμιξ, ἄνευ διακρίσεως φύλου ἢ ἡλικίας. Ἐνῶ ἐπὶ τῆς ξυλίνης ἀποβάθρας, ἣτις εἰσχωρεῖ εἰς τὴν λίμνην, περιφέρονται οἱ θεαταί, κάτω ἐν τῇ λίμνῃ αἱ χარიέσταται Μορμονίδες κολυμβῶσι, καταδύνονται, καὶ παίζουσι κυνηγούμεναι καὶ πλήττουσι τὰ ὕδατα, ὡς αἱ Νηρηίδες τοῦ μύθου. Νεκνία καὶ νεάνιδες ἀμιλλῶνται περὶ τὰς καταδύσεις καὶ ἄλλας κολυμβητικὰς ἀσκήσεις, ἐνῶ παρέκει εὐταρκὸς τις Μορμόνος βοηθεῖ εὐλαβῶς τὴν πολυάριθμὸν του οἰκογένειαν ἵνα μάλῃ νὰ ἐπιπλήρ. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσαν μεγάλην ποσότητα ἁλτος ὑποβαστάζει καλῶς τοὺς πλέοντας, καὶ πρὸς τούτους εἶνε διευξέστατον, οὐδεμίαν λεπτομέρεια τῆς ἀστείας σκηνῆς διακρύβει τὸ βλέμμα τοῦ περιέργου θεατοῦ. Καὶ κατὰ μὲν τὴν κομψότητα τῶν στολῶν ἃς φέρουσιν αἱ λουόμεναι, τὰ λουτρά τῆς *Αἰμυρᾶς Λίμνης* οὐδαμῶς ὑπολείπονται τῶν ἄλλων, κατὰ τὰλλα ὅμως ὑστεροῦσι πολὺ ἔτι. Ἐν μόνον κατὰστημα πρὸς κατοικίαν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, καὶ παρ' αὐτὸ καπηλεῖόν τι, ἐν ᾧ δύναται τις ἀντὶ ἐκατοστῶν τινων νὰ εὐρῆ ἀναψυκτικὸν τι ποτόν· ἐπὶ δὲ τῆς ἄμμου σειρὰ ξυλίνων παραπηγμάτων διὰ τοὺς λουομένους, καὶ τέλος ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς. Ἡ μετὰ τῆς πόλεως συγκοινωνία γίνεται διὰ τινος κλάδου τοῦ σιδηροδρόμου, ἐνεργεῖται δὲ ἀπλοῦστερον ἔτι ἢ ὡς ἐν γένει συμβαίνει ἐν Ἀμερικῇ. Ἡ ἀμαξοστοιχία δὲν σταματᾷ εἰς τοὺς δύο σταθμοὺς, εἰς οὓς προσεγγίζει, ἀλλὰ μόνον ἐπιβραδύνει τὸν δρόμον της, ὃ δὲ ἐπιβάτης εὐρίσκειται εἰς τὸ φοβερὸν δίλημμα ἢ νὰ εἰσπηδήσῃ μὲ κίνδυνον νὰ συντριβῇ, ἢ . . νὰ ἐγκαταλειφθῇ ὑπὸ τῆς ἀμαξοστοιχίας.

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ].

ἈΛΕΚΤΡΥΝΟΜΑΧΙΑΙ ΕΝ ΜΑΔΡΙΤΗΙ

Ἐν τῶν περιεργότερων θεαμάτων ἐν Μαδρίτῃ εἶνε αἱ ἀλεκτρονομαχίαι.

Ἐβουσκομένους αὐτοῖσι, ἀνέγνων ἡμέραν τινα ἐν τινὶ ἐφημερίδι τὴν ἐπομένῃν εἰδοποιήσιν·

«Ἐν τῇ αὐρίῳ δοθησομένῃ παραστάσει ἐν τῷ ἀμφιθέατρῳ de Gallos de Recoletos γενήσονται σὺν τοῖς ἄλλοις δύο ἀλεκτρονομαχίαι, ἐν αἷς πολεμήσουσιν ἀλέκτορες τῶν γνωσῶν ἐμμανῶν περὶ τὰ τοιαῦτα **Francisco Calderon** καὶ **Don José Diez**. Ἐλπίζεται ὅτι ἡ διασκέδασις θὰ εἶνε ζωηροτάτη». Τὸ θέαμα ἤρχιζε τὴν μεσημβρίαν, ὥστε ἀπεφάσιστα νὰ ὑπάγω. Ἡ χάρις καὶ ὁ ἰδιότροπος ρυθμὸς τοῦ θεάτρου τούτου μὲ κατέπληξεν. Ὁμοιάζει μᾶλλον πρὸς ἐξοικικὸν κίσσιον εἰ καὶ δύναται νὰ περιλάβῃ χίλια περίπου ἄτομα. Τὸ σχῆμα εἶνε ἀκριβῶς κυκλικὸν, ἐν τῷ μέσῳ ὑψοῦται ἡ τηλία, εἶδος ἐξέδρας κυκλικῆς ἐχούσης ὕψος δώδεκα περίπου ποδῶν, κεκαλυμμένης διὰ πρασίνου τάπητος καὶ περιπεραγμένης ὑπὸ σιδηρῶν κιγκλίδων ὕψους μετρίου. Ἡ τηλία ἀποτελεῖ τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ συνάπτονται αἱ τῶν ἀλεκτρονῶν μάχαι. Μεταξὺ τῶν ῥάβδων τῶν σιδηρῶν κιγκλίδων ἐκτείνεται δικτυον ἐκ σύρματος, παρεμποδίζων τὴν φυχὴν τῶν ἀθλητῶν. Πέριξ δὲ τοῦ οἴωνε τούτου κλωβοῦ, οὗ τὸ ἐκ σανίδων ἔδαφος εἶνε εὐρύχωρον ὡς τράπεζα ἐστιατορίου, ὑπάρχει ἐν κύκλῳ σειρὰ ἐδρῶν, καὶ ὅπισθεν αὐτῆς ἑτέρα ὀλίγον ὑπερκειμένη, ἀμφότεραι δὲ αἱ σειραὶ αὗται καλύπτονται ὑπὸ ἐρυθροῦ ὑφάσματος. Ἐπὶ τῶν πλείστων ἐμπροσθίων ἐδρῶν εἰσὶ γεγραμμένα μεγάλους γράμμασιν αἱ λέξεις: **Presidente**, **secretario**, καθὼς καὶ ἄλλοι τίτλοι τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ δικαστήριον τῶν ἑλλανδικῶν. Ὑπεράνω τῶν σειρῶν τούτων ὑψοῦνται τὰ δημόσια θρανεῖα, τὰ ὅποια εἰσὶ τεθειμένα κατὰ βαθμίδας, διηκούσας μέχρι τῶν ἄκρων, ἔνθα διανοίγεται στοὰ ἐπὶ δέκα ἐλαφρῶν κίωνων στηριζομένη. Τὸ φῶς εἰσέρχεται ἄνωθεν. Τὸ ζωερὸν ἐρυθρὸν χρῶμα τῶν ἐδρῶν τῶν κριτῶν, τὰ ἐπὶ τῶν τείχων ἀπεικονισμένα ἄνθη, οἱ κίονες, τὸ φῶς, ὃ ἀῆρ ἐν γένει τοῦ θεάτρου, παριστῶσι καινὸν τι καὶ γραφικὸν, ὅπερ εὐαρεστεῖ καὶ τέρπει. Κατὰ πρώτων ὄψιν φαίνεται ὅτι εἰς τὸ μέρος τοῦτο προωρίσται μᾶλλον νὰ ἀντηγήσῃ εὐφρόσυνός τις μουσικῆ, ἢ νὰ ἀκουσθῶσιν οἱ ἀπαίσιοι κρωγμοὶ ἀλληλοσφαιζομένων πτηνῶν.

Ὅτε εἰσῆλθον, ὑπῆρχεν ἡδὴ ἐκεῖ ἐκατοστὺς τις προσώπων. «Τί ἄνθρωποι εἶνε αὐτοί;» εἶπον κατ' ἐμαυτόν. Τῇ ἀληθείᾳ, οἱ θαμῶνας τοῦ ἀμφιθέατρου τῶν ἀλεκτρονῶν δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς τῶν ἄλλων θεάτρων. Εἶνε κράμα ἰδιόρρυθμον, ὅπερ μόνον ἐν Μαδρίτῃ βλέπει τις. Οὔτε γυναῖκες, οὔτε παῖδες, οὔτε στρατιῶται ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐργάται, καθόσον αἱ παραστάσεις δίδονται καθ' ἡμέρας ἐργασίμους καὶ ἐν ὥρᾳ ἀκαταλλήλῳ. Καὶ ὅμως ἐν τῷ ἀμφιθέα-